

استرا برلی

عثمانی مملکتلری ایچون :
ییللغی بر بوچوق لیرا

اجنبی مملکتلری ایچون :
ییللغی ۳۳ مارق - ۴۰ فرانق

دانه سی ۳ غروش

ییل ۱ صای ۴۲

اقتصادیات

مجموعه سی

خاله

علمی و عملی هر نوع اقتصادی مسئله لر دن بحث ایدر و هر پر شنیه کونی چیقار .

اداره خانه : استانبول ، سلطان حمای - معقولیان خانی

اعده برلی

بر دفعه اق هر - طراپچون :
یکرمی غروش

سنة لك اعلان ایچون
آیرنجه آکلاشیلیر

۹ شباط ۳۳۲

— برعصر اول تجارت عثمانیہ و قاپیتولاسیون لر —

علی رضا سیفی

آشاعیکی سطرل ۱۸۳۳ سنہ سندنہ (دہ ویداوتہارت) نام انکازک تدقیقات مکملہ نتیجہ سندنہ یازہ: حق او زمانیکی انکترہ قرالی دردنجی (ویلیم)، قدیم ایتدیکی «تورکیانک منابع ثروت و تجارت» نام اثر مہمندن مترجم اولوب کرک نارغ عمومی عثمانی و کرک نارغ تجارتی نقطہ نظرندن صوک درجہ حائر اہمیت و جالب دت در:

«شرق دہ مسافر پرورلک» ک بر وظیفہ مقدسہ عد ایدلمسی، مملکتی، موقع اجتماعی، ثروت ویا فقری نظر دقتہ آلتقمیزین مرکس، ہر شخص اجنبی عذر و سوء معاملہ دن محافظہ ایلر، شہسز بزم اجدادمز اولان آوروپا اقوامی دہ مسافرلرینہ حرمت و حمایت کو سترمک خصیصہ ابتدائیسفی خیلی مدتلر محافظہ ایتشلردر۔ لکن فؤدالیزم (درہ بکک) اصولی انسانلری «ملاکین» Proprietors و «ملوکین» Property صفتلہ ایکی بہ تقسیم ایتدیکی زمان خصائص و وظائف ملیہ فہرستندن «مسافر پرورلک» گلمسی دہ سینمکہ باشلادی۔ دہا صوکرملری خرسیتانلق تانیری، خرسیتانلق رابطہ عمومی سی، اہل صلب سفرلرینک احاطہ ایتدیکی شدید تعصب، عداوت بین الملل ہب برہر کلہرک «اجنبی» گلمسی بر صفت استحقاریہ معناسہ قوللایدردی۔ بو غربا حقدہ بویوک بویوک جرمہلر احداث اولندی، شخصلری حقدہ امتہ بالہلری ایش کی ویرکولر تخصیص ایدلدی؛ وقاتلری وقوعندہ کری قالان املاک و اموال حکو۔ مت عملہ طرفندن بر حق مشروع ایش کی ضبط و مصادرہ اولنوردی: بو صوک داتلک ترکندن بری هنوز یک اوزون بر دور مرور ایتہ مشدر۔ بر وقلر، کندیلرینہ بر لطف الہی حقدہ قضا زدہ سفاک، قضا زدہ اشخاص کوندرمسی ایچین۔ فورطنہ لک وقوعنہ عالم ومتی پاپاسل طرفندن شیمدی یاغور یاغسین دیہ ایدیلن دعالر درجہ سوزشندہ دعالر ایدیلردی۔ بویلہ زمانلردہ تأسیس ایش، وضع ایدلش اولان احکام و تعاملات تجارتیہ دن نہ منفعت امید اولہ بیلردی۔ مثلاً: (آنکلو - ساقسون) قانون مضبوطی احکامی، خانہ صاحبی مسافری حسن محافظہ و حمایت مجبور قیلان قانون طبعی نہ تأکید ایلہ بجک یردہ برخانہ ایکی ویا اوج کون مسافر قالان شخصک دیونندن، جنبہ وجایاتندن حق ایتدیکی مجازاندن خانہ صاحبی مسئول طوتوردی۔ او زمان ممالک غریبہ دہ حکمفرما اولان غضب و تجاوازت ہر سیاحی شہہ آلتندہ بولندیربر ایدی۔ بولارک تہلکہ اولماسی

وسائط منقلہ و مناسبتک فقدانی، متوسط طبقہ دہ بولنانلرلہ عوام اہالی نلک فقر و سفاکی، بارونلرک، شوالیہ لک غضب و غارتہ اولان انہماکلری سببی ایلہ سوقات تجاریہ، و سیار تاجرلر یک نادر، یک آز ایدی۔ اسباب معروضہ دولایسلہ یا اخذ انتقام، یا خود غضب و غارت نیتندہ اولانلردن باشقہ یک آز کیمسلر قصبہلرندن، کویلرندن اوزاقلاشمہ جساتیب اولہ بیللرلر دی۔ ایشتہ (آنکلو - ساقسون) قانونک اوزمانکی تجارت و سیاحت ناموسکارانہ بہ دخی بر ضربہ اولان یوقاریکی حکمی قبول ایتہ سندنہ کی اضطرار بوندن نشئت ایدیوردی۔ حالوکہ: ممالک شرقیہ دہ او صاحبک مسافری حمایتہ صلاحیتدار، حتی مجبور اولماسی یوزندن بوسبتون باشقہ نتائج حاصل اولمشدر۔ ہر تاجرک شرقدہ کیتدیکی بردن مسافر پرورلک طلبنہ حق اولدینی کی مثلاً آخر طرفندن بو تاجرک اموالی غضب و غارت اولدینی حالہ آتی مسافر ایدن خانہ صاحبی تاجرک انتقامچیسی، ضرورتی تضمین ایدیچیسی صفتلہ آلتدن کلن فداکارلری ابدال ایلر۔ تورک و عرب اقوامک حکمفرما اولدقلری ممالک وسیعہ لک ہر نقطہ سندنہ، بو عرب و تورک حکوماتی نہ قدر اغتشاسات، اختلالات، محاربات ایچیندہ بولنوردہ بولنسون، مبادلات تجاریہ و مسافر پرورلک وظائف و حقوقہ عصر لرجہ مدندن بری صوک درجہ دہ رعایت ایدلش اولدینی کوردورز۔ قاتلی حرب میدانلری اورتاسندن، خراب اولش فابریقہلر آراسندن، متروک چوللر حالہ کلش تارالاردن، حتی مخاصم مملکتلردن غربا و تجارتکاروانلری امین و سالم مرور ایشلر و ایتہ کندہ بولنمشدر۔

انکترہ حکومتی طرفندن افریقای داخلی حکمداران و حاکم لریہ آردہ مناسبات تجاریہ تأسیسی ایچین یازیلان نامہ لردہ تجارتک عادات بر مسافر اولدینک تا کیداً ذکرینہ بالخاصہ اعتنا اولتیور، و بو وجہلہ انکترہ حکمداری مقداری برطاق «وحشی» رؤسادن مسافرک قدسیتی، مسافر پرورلکک وظیفہ انسانیہ اولدینقی ایلری سورہ لک سربستی تجارت، سلامت تجارت طلب ایدیور، جوق غریب دہلی، آوروپادہ اہالی ہان عمومی تہ ظن ایدلرک: تورکیانک آوروپا لیلرہ قارشی وضع ایش اولدینی تکالیف تجاریہ لک ہان ہیچ ثابہ سندنہ اولماسی و تورکیادہ مبادلہ تجارتیہ لک آوروپا بہ مخصوص مشکلات و موانع متعددن مصون بولماسی آوروپا حکومتلرینک تورکیانک محضا قوت و سطوتلہ اکتساب ایتدکلری بر حق در، یا خود اوروپا دیپلوماتلرینک، تورکیا رجال حکومتک جہلارندن ایتدکلری راستفادہ مہارتکارانہ در۔

طوبراغه آياغنی باصدينی آندن اعتباراً محترم، قعبتی بر مسافر
عد اولور. کندیلرلی مسلمانلره امنیت و تودیع ایتش اولان
غربیلره شو ایکی امتیاز اعطا اولور. قوانینه مطابق حریت
مدینه و شخصیه، طبیعت حال و عقل سلیمه موافق سربستی*
تجاری ۱، [۶]

غریب درکه: عثمانلی حکومتک اجانبه قارشی بوخصوصه
کوستردیکی لطف و مکرمتک درجه عالییه آوروپالی تجارت
طرفدن صورت لازمهده تقدیر اولمادیکی کی بر ایکی کیشی
مستثنا اولدینی حالده تورکیاده سیاحت و اجرای تدقیقات ایتش
عالم ذوات بیله بوسربستی تجارت جهندن بحث ایتمه مشلرد.
امور تجاریهیه واقف ذوات طرفدن یازمیش کتابلردن برنده
[۷] تونس مرک نظاماتک مکملیدن بحث ایدیلرک بونک
Magill's Tunis [۸] (میسر ماق جیل) ک تونس نام امری
تورکیا لیمانلری ایچنده بر مستثنا تشکیل ایله دیکی سویله نیور.
بوايه تونس لیانک بر ترقیه مخصوصه مالکیتدن ودها
فضله رسوم استفا ایتمه سندن ایلری کلور. تورکار اجانبه
و کندیلرینه تسهیلات و منافع بنهایه تأمین ایتدکاری ایچین
نه کوزل مواخذلره معروض بولینور [۹]

میسر Thornton (تورن تون) تورکیاده ذخیره ودها
بعض بونوعدن موادک اخراجی مستثنا اولق اوزره تجارتک
هیچ برکونا قیده، نمانعه معروض بولمادیکی، آنجق تورکارک
جهات سائرجه کوندرکاری خطا آلد بولیتنه ک بوسربستی*
تجارتدن پک آز استفاده اولنه بیلمه سنی ایتدکاری یازبور.
حالبوکه: معلوم اولدینی اوزره تورکیادن حیوانات و ذخیره
اخراجک ممنوعیتی آنجق رسمی و سوزده باغلی قالمش بر قید
اولدینی کی دیگر جهتلرجه صیقی ربولیتنه ک تعقیب اولماسی،
بوسربستی تجارت خصوصه بوسبوتون قیمت و اهمیت بخش
ایدر. حکومت عثمانیه نک بر نوع رسمی مروج افکاری
اولدینی سویله دیکمز (مونیتور اوتومان) جریده سنده کی
سالف الذکر بیاننامهده شوسطرلرده موجوددر:

Noniteur Ottoman Septembre 1832 . (بیک سکر

یوز اوتوز ایکی سنه سی - مونیتور اوتومان جریده سی) .
[۱۲] حکومت عثمانیه نک حرکت هایجنایه سی آوروپاچه صورت
جدیده هیجانه زمان تقدیر ایدیلرک : شایان تأسف دکلی درکه :
Maculloch (ماقلوق) دخی (تجارت دیکسیونری) نام اثرنده
تورکیانک اسپانیانک احکام و قواعد تجاریه سی قدر صالحلام سیاسته
مخالف ترتیبات و تشکیلاته هیچ بر عملکرد تصادف اولمه ازا !
دیشدر . بوزات انکتردهده گراسته ایچین موضوع نظامدن بحث
ایدیور . برکت ویرسون - اکر بوکا نظام دیک جائزه - تورکیا
بونون نقایص اداریه سینه رغماً بونوع مغایر انصاف و منطقی قوانین
و نظامدن محفوظ و مبرا قالمشدر .

حالبوکه : حقیقت قطعاً بویله اولمایوب بوکون ممالک عثمانیهده
حکمرما اولان بو اصول دهاسی زمانلرده و عثمانیلرک اک
قوتلی بر حکومت صاحبی بولدقاری ادوار شوکتلرنده وضع
ایدیش، همده احکامی اک بویوک حکومت ایله اک ضعیف
و کوچوک حکومتلر حقنده تمامله سیان بولمیشدر . حقیقتده
تورکار صانع ویا الله کملرک کلدیکی نظر دقه آلامشدر،
بالکنز بوآلیم و صائیده کندی منفعتلری دوشونمشلردر .
بنام علیه : تورکار عالم خریستانیک اک بویوک حکمدارینک
سفراسنه نظر استحقار ایله یاقاق قدر متکبر و صاحب قوت
اولدقاری زمانلرده عنعنات مله لرینه، تلقینات دینه لرینه
اطاعتاً اک قوتسز حکومتلرک اک اهمیتسز تاجرینه مسافر
برورلک، و سربست بر هیجته مبادله و تجارت کوستر مشلردر .
« مسافر برورلک، عنقه مقدمه سنک تورکیا احکام
تجاریه سی اوزرنده نه بویوک بر حکم و نفوذی بولدیغنی درک
ایده بیلمک ایچین بو خصوصه عائد، حکومت عثمانیه نک لسان
رسمیه سی ایله نشر اولنان بر بیاننامه یی نظر دقه آلاملیز .
بو بیاننامهده تورکیاده کی سربستی تجارتله، آوروپا مالککنده
معاملات و نقلیات تجاریهیه تطبیق اولنان احکام مانعه و مشکلات
و متعدد وهر ایکی اصولک نتایجی مقایسه اولندقدن صوکره
دینیلورکه :

اکثریا تورکارک آوروپا قطعیه سنده آنجق خیمه قوردقاری
ایلری سوریلور . تورکارک بو درجه عرفان و مدنیتدن
اوزاق قالمش اولدقارینه دائر حاصل اولان ذهاب باطل
هر حالده حکومت عثمانیه نک اجانبه قارشی کوستردیکی معاملتدن
ایلری کش اوله ماز . تورکارک اجانبه کوستردکاری مسافر -
برورلک و حسن معامله و حمایت الان چادر حیانتدن قور -
تسیله مالاجق قدر قبا و جاهل بر قومک معامله سی دکلدر .
تورکار و مسلمانلر احکام دینه لرینک کندی مذهبداشلرلی
ناال ایتدکی صلاحیات و مساعدتک همان حمله سندن اجانبی
متهم ایله مشلر، واک بویوک مساعده اوله رق آلمه تورکیا
طوبراغنده کندی ملتلردن مأمورین واسطه سیله کندی
قانونلرینه تابع اولق امتیازنی اعطا ایتشلردر . او قدر عظیم
منافع و فوایدی تأمین ایدن اشبو مساعده، حقیقی و عالی بر
مسافر برورلکک بوتون نقاط و نکاتی جامعدر . . . »

« بالکنز تورکیاده درکه : آنک بویوک، عالی و شرفی
نامه لایق حقیق بر مسافر برورلک عرض موجودیت ایدر .
بو یاغورلی، فورطنه لی بر کون سبی ایله اضطراب کسب
ایتش بر مسافر برورلک اولمایوب ماضیدن حاله و خالندن
استقباله دوعرو امتداد ایتشدر . بر اجنبی، سلطانک

ایستہ بوتون بوسایدیغماز اسباب دولایسیلہ در کہ : تجارت شرقیہ ، قانونی وغیرہ قانونی غارتگر لک ، حیدود لک موجودیتہ ، پوستہ و بورسلرک ، قرمدی و سیغورطہ نیک ، قاتال و شمندو فرلرک ، حامیہ حکومتک ، ممالک اجیدہہ قونسلوسلرک مقفودیتہ رغماً اطلاس سلسلہ جالبدن و بحر اصفہ ، و افریقا چوللری اورتہ سندہ کی «مائی داغلر» دن تورکستانک کوبکندہ کی (بایقال) کولہ قدر بویوک بر فمالیتلہ جریان ادیوب کیتمکدہہ . دودہ کروانلری نیک متائی و کورولتوسز آدیملری بویوک کرہ ارضک اقسام مسکونہ سندن دورتہ اوجی اوژرندہ مناسبات و بحاراتی تأسیس ، امتہ تجاریہ و محصولات ارضیہ نی نقل و مبادلہ ، و اہالی نیک احتیاجاتی تطمین آیلہ مکندہہ . انسان او یوزلرچہ چاکلری طین انداز اولان اوزون کروانک کیم بیلیر ہانکی ممالک بعدہ دن کلہرک حوالہ سی ایندیردیک ، بو حملہ نی تشکیل ایدن قیمتدار دنکلی کور دیک زماں آوروپا لیلرک شرقہ تجارت خصوصتہ بویوک برعدہ امنیت ، مخاطرات بی نہایہ ، احکام مستبدانہ و غاصبانہ نیک حکمرما اولدینی حقدہ کی ظنلرینہ ہم تعجب ایدر ، ہم خندہ زن استہزا اولور .

تورکیادہ اجرای بدقیقات ایدلر ، شمدی رغبتک ہندوستان موسلنلرندن (بیرمینغام) قاشلرینہ ، (فالقوندا) پاموق قاشلرندن (غلاسقو) باصملرینہ ، دمشق چلیکندن (شفیلد) چلیکنہ ، کیشمر شالردن انکلیز یوکلیرینہ توجہ ایتیش اولدینی کوریرلر و بوسیلہ شرق ایلہ غرب آردہ سندہ بکدیکری ایجہ آکلایاماقدن حاصل اولان اوچورومک وسعتہ قارشی متأسف قالرلر .

شرقہ تجارتک ہر طرفہ مظهر اولدینی حسن قبول یالکز عادات ابتدائیدن متباقی مسافر پرورلک حسندن ایلری کلدیکی کی متین و واضح قیود دینہ ، و اواخر مذہبیہ ایلہہ تحت تأمنہ آلتیشدر . تجارت کروانلرینک ورودنی نمونیت ایلہ تاقی ایندیرن مهم بر جہتدہ بونلرک واصل اولدقلری محللردہ احتیاجات اہالی بی تطمین ایتملری و امتہہ و محصولات بحلہ دن مایاعادہ بولنہرق فعالیت تجاریہ بی ، ثروت بحلیہ بی آرتیرمالریدر . بناءً علیہ بوفائدہ ملی مناسبلک قوانین دینہ ایلہ دائرہ حمایت و مصونیت آلتیش اولماسی یک معقول عد اولور . عین مطالعہ ولزوم نتیجہ سندہ در کہ : ازمنہ قدیمہہ مشہور (آبوللو) معبدلری (ہلاس) یعنی یونانستان ایلہ (ایٹونیا) یعنی از میرو لاجی سواحلتک برر امین باققلری حالندہ ایدلر ؛ یونانستانک تاریخی اوپون دورہ لری برر بنابر عد اولتوردی . و معبدلرہ وقف اولنان اراضیہ صاحبلری دہا امنیتلہ تصاحب ایدلر .

«شرقہ بویوک دخی حاجیلر و فقیرلر برر تاجردلر . بونلرک ہویت و روحانیہ لری امتہ لری تحت امنیتہ بولندیرلر .

«عقل سلیم ، فکر سربستی ، خصیصہ مسافر پروری تورکیادہ شمدیہ قدر آوروپا حکومتلرندہ تصور بیلہ ابدیہہ مش اولان احکام و تشکیلات مسعودہ وجودہ کتیرمشدر . عثمانی امپراطورلری نیک تحت اجلائی استانبول سربانہ فورولدینی زماندن بری استحضارات و ممنوعیت تجاریہ عثمانیلر طرفندن دوشونیلیمہ مشدر . عثمانی امپراطورلری بوتون لیانلری غربک بوتون امتہ تجاریہ سنہ ، بوتون معمولات صنایعہ سنہ کشادہ بولندیرلشدر . ملتوہ قارشی ، باب عالی وسیع تورکیا امپرا . طورلنک ادخالاندن و محصولاندن استفادہ مانع اولہجق قیود وصفی هیچ بر زمان دوشونہ مشدر . حالبوکہ فرانسہ حکومتہ قارشی ابدال ایدیلن بومساعدہ تجاریہ سلطان سلیمان قانونی دوربہہ مصادف اولدیلندن ، تورک لک (قاییتولاسون) نامی آئندہ یاد اولنان بومسافر پرورلکنک نتیجہ ضعف و اجبار اولدینہہ هیچ بر عقلی آدم اعتماد ایتز . . .

تورکیانک امور مالیہ سی حقدہ باشقہ بروردہ بیان مطالعہ ایتیش و اساساً امور مالیہہ عائد احکام ادارہ نیک نہ قدر بسط و کرک حکومت و کرک اہالی ایچین نہ درجہ موجب سہولت اولدینی کوسترمش ایدم . بواسول و احکام دخی تجارتک اعطی منفعتلہ اجرا ایدیلیمہ سہ یاردیم ایتیشدر . مع مافیہ : تورکیا احکام و عنفات موضوع سنک امور تجاریہ بی غایت بسط و ہرکس طرفندن ادراکی ممکن بر حالہ بولندیرماسی کبی بویوک بر فائدہ سی دہا اولمشدر . بنہ آوروپا لیلرک ایجاد و تصنیع ایدہ بیلہ جکلری عکس عمللر مستتالوقی اوزرہ تورکیادہ امور تجاریہ نیک اویلہ مہلک ، قابلیتدن افہامدن محروم صفحاتیک نادردر . بونلک کتدہ «صنیہ قرمدی» معلوم دکلدر . مستحصل ایلہ مستہلک یکدیگرلہ قارشی قارشی بولنور و بویلہ جہ آردہ لرنہ انتربقہ جویرہ رک ہر ایک طرفک کیسہ سندن بویوک منافع غیر مشروعتہ تأمین ایلہ جہجک ، جسم سرمایہ لروپلا بیلہ جق اشخاص نالہ نیک مضرا سندن امین اولورلر . بویکی اشخاص نالہ نیک موجودیتی ایلہ عظیم سرمایہ لک آنجق بر قاج مختکرلر آئندہ طوبیلا ناجی و کرک اخراج ، کرک ادخال اولنان امتہ و محصولاتک فیاتلرنہہ غیر معقول ترقات حصولہ کلہجکی معلومدر . تورکیادہ تجارتک تابع اولدینی احکام بردن برہ زنکین اولنی و بردن برہ ہر شیتی عائب ایتیکی منع ایلر . اورادہ هیچ کیمسہ منفرد و مستقلاً معیشتی تأمین ایدہ بیلیمک و سائلطندن و فرستلرندن محروم دکلدر . رقابت تجاریہ ، معاملات تجاریہ نیک مشکلاتی ، مصارفاتی تنقیص ایتدیک کی بالتبیجہ مقدار کار و متنی دخی برحد اعتدالہہ بولندیرلر . الحاصل تورکیادہ امتہ و محصولاتک فائی ، آنجق استحصال و نقل و مبادلہ سنک ایجاب ایتدیردیک مصارف نسبتندہ ترفع ایدہ بیلیر .

حجج و زیارت سفر لری، موقعلری بر مهم بنا بر فرصتی، مبادلہ سخن لری در . ذاتاً تجارت، مراسم دینہ ایلہ علاقہ دار اولماسہ دخی مرغوب و مقدس عد ایلشدر . اُک بویوک بر فعل خیرہ بولنقی ایستہن، سیٹا ماضیہ سنک کناھندن قور تلق ایستہن بر تورک برکوری بنا ایدر، بر جادہ آچارا بر چشمہ انشا ایتدیرہرک یانہ بر آغاچ دیگر : چونکہ بولچی، سیاح، تاجر بویولدن کچہ جک، بوسودن تسکین عطش ایلہ جک، بو آغاچک سرین کولک سندنہ اوطورہ جق در . بونلردن الک زیادہ شایان بخش و دقت اولانی، محضا امتعہ تجارتیہ نک محافظہ سی، کروانلرک قومنامی ایچین ہر طرفہ تورک لک پایدقاری خان لری، (کاربانسرای) لورد . کندی خانہ سی آغاچدن، کریچدن اہمیت سزجہ یاپان تورک، کاربانسرائی صرف کندی طرفندن ویربان مصرف و وجدانہ عائد حس خیراحیہ تبعاً متین جسم و متین طاشلاردن بنا ایدر، و بونلار اکثراً بومالکدہ ظہور ایدن عصیانلردن، مجادلادن، یانفیلادن امتعہ تجارتیہ یی قورومق اوزرہ غایت متین دیر قابول، کنیش اولیلر ایلہ ہمچہ درلر . بونلار ہانکی سویہ، ہانکی مذہب، ہانکی ملیتہ منسوب اولورسہ اولسون ہرکسہ آچیق در . بونا داخلندہ الک فقیر ایچیندہ موقع حاضر در . و اُک زنکینک کسب استحقاق ایتدیکی موقع آنککندن فضلہ دکدر . شرقدہ معاملات تجارتیہ او قدر سادہ درک : اولہ بر جوق ممعا آلود دفترلہ قبول ایدلہ مش بولیچہلرہ، حیلہ کارانہ سپارشلرہ، انتہی قلی مقبوضلرہ تصادف ایتزسکر . معاملات، پیشین پارہ اوزرینہ جریان ایتدیکنندن اورتہدہ اعتباری سرمایہلر بولماز افلاس سبی ایلہ کیسہ متضرر اولماز، آوروپالی قارنلر من افلاسہ عائد احکام مانہ نک و قوانین مخصوصہ نک موجود و موضوع اولمادیقی برملکندہ (افلاس) فلاکت تجارتیہ سنک آوروپادہ کی اشکال معلومہ سبلہ عدم موجودیتہ یا بوسوتون اعتماد ایتزلر، یا خود ترکادہ معاملات تجارتیہ نک پک جزئی اولدینقی ظن ایدرلر . لکن بونلرک ہر ایکسیہ کلاً باطلدر .

تورکادہ ثروت موجودہ سی ۲۰ بیلک لبرای تجارت ایدن بر تاجر اکثراً بر کاتبہ بیلہ احتیاج کوسترمکسزین کندی معاملاتتی اداره ایلر . سجادہ سنک اوزرینہ قومیش و اوستہ دیرسی ایلہ داینامش اولدینقی چکیمجہ سی آکا ہم بافتاق، ہم یازیمخانہ لک خدمتی ایفا ایدر . اخذ واعطا حسابی ایسہ تک بر دفتردہ محفوظدر .

کروانلرہ سیاحت ایدن شرق تاجر لری پک آز مہالکہ معروضدرلر، پک آز مصرف ایدرلر . اصلاً اجرت نادہ

ایتمکسزین، کمال امنیت ایلہ بوتون خانلردہ مسافر اولور . فائک بردن برہ تنزیل ایدہ چکنندن، بانکریسنک، یاخود آجتہ سنک خیلہ کاراھندن قورقنہ احتیاجی یوقدر . امتعہ سی یاخود پارہ سی کنیدیسی کونورر، کتیرر، ایستدیکی امتعہ یی کندی کورر، اشترا ایتدہ اول ممانہ ایدر معاملات معشوشہ ایلہ بردن برہ زنکین اولنق حرص واملندہ دکدر . دوام وسعینک ثمرات مشرووعہ و معادلہ سنہ قانع بولنور . پک کوچوک سرمایہ لرلہ ایشہ کیریشیلہ بیلیر . فطانت، مہارت، فعالیت و ثبات ایلہ قساعت و تصرف شرقدہ تاجرک سرمایہ حقیقہ سیدر . تمتع نہ قدر آز اولورسہ اولسون مصارف دہا آز اولدینقی تقدیردہ شرقی تاجر کنیدیسی طریق ثروت اوزرندہ یورومکدہ عد ایدر .

مع التأسف شرقدہ تجارت نائل اولدینقی مساعدات و سربستی حرکاتدن دیگر صنوف عملہ او درجہدہ حصہ مند بولمازلر . خصوصیلہ زراع دائماً مقدوریتہ، عدالت سز لکہ معروض بولنور . صنایع اربابیہ بر درجیہ قدر حکومت آدملری نک، متعینان محلیہ نک نفوذی آلتشندہر . بونلر بولندقاری محللرہ مربوط اولدقارندن احوال غیر مساعدہدن قورقنہ موفق اولہ مالزلر، مثلاً هام اشیا ارباب صنایعہ متعینان و متغیلہ طرفندن ہان جبراً غالی فیا تارلرہ قبول ایتدیریلیر . حکومت طرفندن آنقاریہ جالیشمقہ جبر اولنورلر، بر طاقم جریحہ لر ویرر، مظاہرلر اشغال اولنور . شرقدہ صنایع عمومیہ نک تجارت درجہ سنہدہ تشویق کورمہ سی ایسہ آوروپالیرک منافعی تأمینہ خدمت ایدیور، چونکہ معمولات صناعیہ داخلیدن محروم اولان اہالی امتعہ غریبیہ یی قوجاق قوجاق قبول ایدیورلر . عرض ایتدیکمز وجہلہ بوکون تورکیا اہالیسنک نظر رغبتی انگیز و فرانسہ حاصلات صناعیہ سنہ جوولش اولوب تورک لک کورکارہ، مجوہرات، عجم و دمشق قلیچ چلیک لریسنہ کھرہبا اغز لقلہلہ شالرہ ویردکاری پارہ اسکیسنہ نظر آجوق آزالش بولنور . تورک لک اشتغالاتی بعض موانع سبی ایلہ یالکز زراعتہ منحصر قالسہ دخی انکلتہرہ بو بویوک ایمپراطورلہ لازم بوتون اشیا ی صناعیہ یی تدارک ایدوب تورکیدان خام امتعہ الملق فرصتہ نائل اولہ جق در . شایان دقت درک : اولہ ایشلہ مک اوزرہ تورکیدان خام ایسک آلان ایران شمدی انکلتردن ایشلنمش ایسک آلفقدہر . وینہ فوق العادہ اہمیتی بر ترقی اولہرق : برقاج سنہ اولیسنہ قدر قیمتدار احجار و معدان اشترا سی یوزندن غریبدن سنوی ممالک شرقیہ اقوب کیتمکدہ اولان ۵۰۰۰۰۰۰

ہو کہ انکثرہ نیک منسوجات فابریکری، صنایع سائرہ مؤسسہ لری معمولاتیہ کری یہ آئندہ در .

صناعتک ماکنہ لری قند منظر معاونت الماسی، بالتیجہ فائٹلرک اوچوزلاماسی، محصولات صناعتک مطلوبہ دہا زیادہ موافق بر شکہ کیرمسی یوزندن بر ٹلکتدہ حصولہ کلہ جک تحولات و ترقیات عظیمہ ایچین، ملاشویہ پک بسیط بر مقایسہ دہ بولنہم: تورکیادہ، آناتولی نیک بر کوشہ چکندہ قالمش بر کوی تصور ایڈیکز: ہو کوی اراضی سندنہ بغدادی، توتون، پاموق و بولوار. بناء علیہ بوقریہ اہالی سندنہ بر نصی زرع ایلہ و دیگر نصی پاموق و بولکاری البسہ بہ، دریلری چاریفہ تحویل ایتمکہ اشتغال ادوب اطرافدہ کی کوی اراضی سندنہ قم اعظمک بوش، اکیلہ مش قالدینی کوبلیر، بوہجرا کوشہ دہ کی اہالی ترقیات زمانہ دن نہ خبردار ندہ نصیہ دارد. ثروت جمعہ ہوس، مجبوریٹ حس ایتمزل. چونکہ؛ موقعلری، حیاتلری یکی یکی احتیاجلر حس ایتمکہ مساعد دکل در. اطرافلرندہ کی کوبلر دخی عین درجہ ترقیدہ اولدقلرندن آنلرلہ مبادلات تجاریہ دہ بولنہم، آنلرک محصولات صناعتی سی مباحیہ احتیاجلری یوق در. بناء علیہ کندلی لوازم اکاشیہ لری، کندلی آلات وادوات پتیلری - کرک ابتدائی بر طرز دہ اولسون - کندیلری طرقدن اعمال ایتمک آنلر ایچین دہا کارلی، دہا قولای کورینور؛

آچق ستونلر:

وسائط نقلیہ دن دمیر یوللری نیک اقتصاد نقطہ نظرندن

تدقیق

— ۱ —

دمیر یولی انشاآت

بر آراہہ ٹکر لکتری طوبراقدن تجرید ایتمک صورتیہ باییلان طرز منافلہ بہ ایلم دفعہ اولدق اسکی یونانیلر ایلہ مصریلر دہ تصادف ایڈیلر. ازمنہ قدیمہ تاریخ انشا آتیمک تدقیقلہ دہ آکلاشلہ جی و جہلہ وقیلہ یونانیلر نذر ایتمک لری قریانلری معبدلرک بر کوشہ سندن دیگر محلہ نقل ایتمک ایچون اہتمالہ یوننیش طاش خطلر اوزرندہ حرکت ایدن آراہلر قولاندقلری کی برچوق بیوک آبدلری وجودہ کتیرن مصریلر دہ حین انشا آتدہ لزوم کوردکلری آغیر مالزمہ یی ماشینہ

خاص وسائط نقلیہ یی دہ عینی اصولک معاونتیہ تحریک ایدرلدی. فقط حال حاضر دہ کی دمیر یوللری نیک تاریخ مبدائی آرامق ایچون او قدر اسکی زمانلرہ رجوع ایتمہ یوب آتیمق ۱۶ نجی عصر دن اعتباراً باشلامق ایجاب ایدر: وقتلہ معدن اوچاقلرندہ مستعمل آراہلرک ٹکر لکتری چایق یونوب آتیمہ دن منبع و طوبراق اوزرندہ کی غیری مساوی تاملری تقبیل ایتمک ایچون بر طاق بولک آراہلری تخنہ دن معمول خطلر اوزرندہ سوق ایدرلدی. برمدت سوکرہ انکثرہ دہ یوللری دوکرہ دمیر ایلہ فابلا دیلر سدہ ۱۷۸۹ تاریخندہ ایلرک کاشہ سی دوغریدن دوغریہ دہ دیردن اعمال ایتمک باشلا دیلر.

دمیر یوللری اوزرندہ کی وسائط نقلیہ یی تحریکہ مدار اولق اوزرہ استعمال ایدیلن ایلمک قوت حیوانی ایدی. نتہ کم ۱۸۰۱ دہ انشا ایدلش اولان لوندہ - واندسورت (Wandsworth) خطلی اوزرندہ ایشلہ یی ترلر دہ قوہ محرکہ وظیفہ سی ایفا ایدن بارکرایدی. آتیمق ۱۸۲۵ دہ تجربہ سی ستوقنندن دارلینتوئہ کیدن خط اوزرندہ اجرا ایدق ژورستہ فانسوک ہمائیہ درکہ دمیر یولرندہ بخار قوتی تطبیق ایتمک قابل اولہ بیلیدی. و بعد ما بواصول جر فرانسه، آمریکا، آلمانیہ بلجیقا و سائر حکومتلر طرقدن دہ قبول ایدلیدی.

حال حاضر دہ بخار قوتندن صرف نظر قیلہ یی بالجلہ تحریکاتی الکتریک قوتیلہ تأمین ایتمکہ غیرت اولغندہ درکہ بحوال الکتریک پک پارلاق بر آتیہ مالک اولدیغی اثبات ایدر. شیدیک الکتریک قوت ایل زیادہ شہر تراموالری ایشلہ تمکدہ قولایلیغی کی بردہ قوای مباحیہ سی مبدول اولویدہ معدن کوری جھتندن فقیر یونان ممالکدہ یولی بولک قطارلری تحریکدہ استعمال ایدلمکہ باشلاندر.

اولہ دمیر یوللری بوسک و طماغلق اراشیدن آشیرمق یعنی «طاغ خطوط حدیدیہ» سی وجودہ کتیرکہ باشلانمہ دہ بالاخرہ پواش پواش دمیر یوللری طاع اوستندن آشیرمق پردہ داغلرندن کچیرمک صورتیہ اپنی بر درجہ قدر قولایلاشد بر دیلر. بولہ جہ مشکلات خطوط حدیدیہ یی ایشلہ تمکدن زیادہ انشا آتہ انقلاب ایدی. زیرا شیدیدی بر طماغ حادثات طبیعیہ کوکس کرہ درکدن داغلری دہ ولوب تونلری حفر ایتمک لازمدی. ایشلہ آتیمق بونوع مزاحمہ قانلائق شرطیلہ درکہ برچوق آب شندو فلری وجود بولہ بیلیدی. دمیر یوللری نیک تعدیدی ایچون کوزہ جاریان ایکنجی بیوک مسانہ ایشہ سورلدی. چونکہ بورادہ بیوک نهرلر و دکلری کچمک برچوق بطاقلقلری تیپس ایتمک صورتیہ یکریرکندن آبری یونان تقاطعی ربط ایجاب ایدیلوردی. فی الحقیقہ اسکی زمانہ نیری پک چوق بیوک کوبرولر انشا اولمشدی. آتیمق دمیر یولی کوبرولرندہ دہا فضلہ اثر تکاملہ احتیاج واردی. نہایت عصر سابق نصف اخیرندہ کی ترقیات فنیہ بوجھندن اولان نقصاناتی دہ آتامہ مسارعت ایلہ دیکندن ۱۸۸۷ تاریخندن اعتباراً عظیم دمیر یولی کوبرولری انشا سہ باشلاندی.

کنیش بر دکلزہ یکدیگرکندن آریلان ایکی دمیر یولی نقطہ سی ایشہ برطاق «ترن واپورلری» واسطہ سیلہ ربط ایتمک چارہ سی بولندی کہ بواصول منافلہ اسکیدن بری داتماقرہ آتلہ لری آرزہ سندہ جازیدر. جنوبی ایتالیادہ کی مینا بوغازیلہ آمریقا نیک واسع کوللری اوزرندہ کی ۴۰۰ کیلو مترولق مسافلر دہ عینی وجہلہ ضرور ایدلمکدہ در. حتی سرکہ جی ایلہ حیدر باشا آرزہ سندہ وقوعہ یونان واغون منافلاقی تأمینہ خادم واسطلدہ ذکر ایدیلن ترن واپورلری نیک ابتدائی برغونہ سی کوسترہ.

مہول برہانہ الدین